

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

1 februari 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN EN BEGROTING

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over overheidsreclame en -sponsoring bij sport- en cultuurmanifestaties en evenementen

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de herlokalisatie van de 15de Wing Melsbroek-Zaventem en de potentialiteiten voor Brustem-Sint-Truiden

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Donderdag 1 februari 2001

VOORZITTER : De heer Marc van den Abeelen

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.26 uur.*

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over overheidsreclame en -sponsoring bij sport- en cultuurmanifestaties en evenementen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Decaluwe tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over overheidsreclame en -sponsoring bij sport- en cultuurmanifestaties en evenementen.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister-president, mijn interpellatie gaat over de overheidsreclame en -sponsoring. De voorbije periode heb ik aan de hand van schriftelijke vragen aan alle leden van de Vlaamse regering geprobeerd een overzicht te krijgen van de Vlaamse openbare instellingen en diensten die inzake sport- en cultuurmanifestaties en evenementen aan een of andere vorm van structurele sponsoring of reclame doen.

Ik heb al die bedragen opgeteld. Ik weet wel dat mijn cijfers waarschijnlijk onvolledig zijn en dat er misschien nog kan worden gediscussieerd over een miljoen meer of minder. Hoe dan ook, ik kom tot een bedrag van 28 à 30 miljoen frank, maar ik vermoed dat het wel nog iets meer zou kunnen zijn.

Het gaat me echter niet zozeer over het bedrag dan wel over bepaalde principes. Uit diverse schriftelijke vragen blijkt dat er iets verkeerd gaat met de beleidslijn inzake het primaat van de politiek. Men stelt immers dat de ministers niet worden betrok-

ken bij de toekenning van deze budgetten omdat dit aansluit bij de autonomie van de openbare instellingen en diensten.

Mijnheer de minister-president, als we al die lijsten overlopen, rijst de vraag waarom men het ene evenement sponsort en het andere niet. Mij lijkt die vraag zeker niet onbelangrijk.

Ik maak even de vergelijking met Wallonië. Als we zien wat de overheidsinstellingen daar allemaal doen qua sponsoring, dan gaat het hier maar om peanuts. In Wallonië kan men wel een paar duidelijke lijnen onderscheiden. Naargelang de aard van de politicus in de streek, ziet men wel een of andere structurele sponsoring opduiken. Het kan dan gaan om evenementen, sport, enzovoort.

Ik meen dit ook in Vlaanderen hier en daar te ontwaren. Ik wil daarmee zeker niemand veroordelen. Toch vind ik dat er een zekere stroomlijning dient te gebeuren, ook inzake het communicatiebeleid. Het gaat immers steeds om communicatiebudgetten.

Ik zal niet alle voorbeelden aanhalen. Wel wil ik vier concrete vragen stellen. Het gaat immers over vrij aanzienlijke budgetten. We spreken dan enkel over structurele sponsoring en reclame, gaande van structurele sponsoring van jaarlijks dezelfde evenementen van 50.000 of 100.000 frank per jaar tot ettelijke miljoenen per jaar, bijvoorbeeld door De Lijn of de VRT.

Is het niet noodzakelijk om binnen de domeinen van de respectieve instellingen een algemene visie te ontwikkelen ? Momenteel ziet men immers vaak noch de link met de instellingen, noch de structuur. Bent u bereid om voor zo'n algemene visie te zorgen ?

Waarom precies worden bepaalde sportploegen gesponsord ? De basketbalploeg van Bree wordt bij-

Decaluwe

voorbeeld gesponsord door Radio 1. De basketbalploeg van Oostende wordt gesponsord door de kusttram van De Lijn. Waarom gaat het juist om die ploegen? In andere sporten proberen de mensen ook om dat te verkrijgen. Ze zien die sponsoring immers op televisie en in de kranten. Als ze dan zelf een vraag om sponsoring stellen, krijgen ze echter nul op het rekest. Het gaat hier hoe dan ook om belastinggeld. Er moet echt wel een zekere lijn worden gevonden in die sponsoring. De vraag is dus eigenlijk in welke mate die diensten over een weldoordacht marketingplan beschikken.

In welke mate moeten de overheidsmiddelen voor cultuursponsoring gestroomlijnd worden of verder versnipperd blijven? Ik kan u namelijk heel wat voorbeelden geven van kleine sponsorings van 25.000 tot 450.000 frank die jaarlijks terugkomen, naargelang de aard van de activiteit. Dat is pure versnippering. Er zit geen enkele eenvormigheid in.

Bent u eventueel bereid om na te gaan hoe overheidsreclame en -sponsoring op de meest efficiënte manier kan gebeuren?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, de heer Decaluwe stelt hier een aantal belangrijke vragen. Ik heb me die vragen trouwens ook al gesteld. In het verleden heb ik op een vorig departement al enige ervaring gehad met het subsidiëren en het 'sponsoren' van bepaalde sport- en cultuurmanifestaties. Ik heb die sector gedurende zes jaar beheerd.

Momenteel heeft het Lottobudget wel degelijk belang voor ons. Als het Lambermontakkoord aanvaard wordt, worden de Lottomiddelen ook gedefederaliseerd. Op dit ogenblik wordt de instelling nog federaal beheerd, maar alle mogelijke sponsoring of subsidiëring wordt uiteraard geadviseerd door de minister van Cultuur. Ook daar kunnen bepaalde vragen worden gesteld. Een van die vragen is : waarom het ene wel en het andere niet?

Dat soort van sponsoring brengt ook risico's mee. Het is me namelijk al opgevallen dat de Lottosponsoring na verloop van tijd een structureel element wordt in het budget van zo'n culturele instelling. Men rekent op een zekere decretaal onderbouwde subsidiëring, en voegt daar na enkele keren ook de sponsoring van de Lotto aan toe. Op het ogenblik

dat de Lotto haar sponsoring stopzet, komt die instelling voor zware moeilijkheden te staan.

U spreekt over de Vlaamse openbare instellingen en diensten, en u spreekt over sport en cultuur. Mijns inziens moet deze zaak echter in een nog breder perspectief worden bekeken. U haalt enkele voorbeelden aan van basketbalploegen. Maar ook aan andere manifestaties zoals wetenschappelijke colloquia wordt subsidiëring of sponsoring verleend door een aantal VOI's.

Hoe moeilijk het ook is, er moet in ieder geval een lijn worden getrokken. Ik heb de moeilijkheidsgraad al aangegeven door te vermelden dat het om uiteenlopende zaken gaat. Het is misschien niet zo moeilijk om een algemene deontologische regel op te stellen, maar men moet natuurlijk ook in staat zijn om die te doen naleven. Men moet wel in zekere zin een onderscheid maken, maar men moet toch ook een algemene deontologische norm kunnen hanteren.

De hele hervorming van de Vlaamse administratie is eigenlijk een mooie gelegenheid om die regel ingang te doen vinden. U spreekt over het primaat van de politiek. Dat heeft uiteraard niet enkel betrekking op het geven van bepaalde vormen van sponsoring. De Vlaamse regering heeft in het recente verleden moeten vaststellen dat bepaalde extern verzelfstandigde VOI's met raden van bestuur eigenlijk enigszins ontsnappen aan het primaat van de politiek. Dat geldt niet alleen voor de sponsoring van een sportploeg, maar ook voor het beleid van de VOI's. Men kan dus de vraag stellen of die VOI's wel altijd onderhevig zijn aan de grote beleidslijnen die de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement voor hen uittekenen.

We zijn met dit alles bezig. U weet dat er een decreet wordt klaargestoomd. Het is de bedoeling om te werken met intern en extern verzelfstandigde agentschappen : de zogenaamde IVA's en EVA's. In de toekomst moet het mogelijk worden om de controle daarop te intensifiëren. Via regeringscommissarissen moet de regering de mogelijkheid hebben om na te gaan of de afspraken worden nageleefd.

Men kan trouwens ook een onderscheid maken op basis van de inkomsten waarmee de sponsoring gebeurt. Gaat het om een overheidsdotatie of gaat het om inkomsten die de VOI zelf heeft gegeneerd? Als het uit de overheidsdotatie komt, vind ik dat in een aantal gevallen misschien choquerend. Het is een heel andere zaak als de middelen komen uit budgetten die zelf werden gegeneerd. De sponsoring door De Lijn in Oostende is hiervan misschien een mooi voorbeeld. Ik ben het

Dewael

met u eens dat criteria nodig zijn, want anders ontstaat het gevoel van willekeur. Zo kan bijvoorbeeld het gevoel ontstaan dat de VRT alles krijgt en de rest niets.

U stelde ook vragen over sponsoring van culturele manifestaties. Ik veronderstel dat u daarbij denkt aan sponsoring via de Lotto ?

De heer Carl Decaluwe : Neen, ik heb het enkel over sponsoring door de VOI's en de instellingen van de Vlaamse administratie. Het is bijvoorbeeld perfect mogelijk dat Kind en Gezin 100.000 frank veil heeft voor een concert.

Minister-president Patrick Dewael : Ik veronderstel dat u het met eens me kunt zijn dat ook de Lotto-sponsoring deel uitmaakt van het pakket. Ik herhaal dat een vorm van stroomlijning noodzakelijk is. Uiteindelijk moet de minister aan de hand van decretale criteria een beleid voeren. Het kan niet dat het wordt doorkruist door eigengereide initiatieven van instellingen die onder de verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering vallen.

Dit is een voorlopig antwoord. Ik zal op zoek gaan naar een algemene gedragscode waarbij toch voldoende ruimte overblijft voor differentiatie. Nuances zijn noodzakelijk in functie van de aard van de activiteit. Een topsportmanifestatie kan immers niet worden vergeleken met een wetenschappelijk colloquium. De hervorming van de openbare instellingen en van de diensten van de Vlaamse administratie moet gericht zijn op het herstellen van het primaat van de politiek. De Vlaamse regering moet opnieuw controle krijgen over dit soort van uitgaven. Ik vind het verkeerd om de verantwoordelijkheid in deze over te laten aan de afzonderlijke ministers. De voltallige Vlaamse regering moet samen beslissen. Daarna kunnen we het er in deze commissie opnieuw over hebben.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister-president, bedankt voor uw antwoord. Het zou misschien goed zijn als uw diensten alle schriftelijke vragen hierover bestuderen. Een deel van de subsidies zijn immers heel merkwaardig en hebben heel weinig te maken met de doelstellingen van de instellingen. Ik ben het met u eens dat het een goed idee is om later op dit onderwerp terug te komen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de herlokalisatie van de 15de Wing Melsbroek-Zaventem en de mogelijkheden voor Brustem-Sint-Truiden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Heeren tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de herlokalisatie van de 15de Wing Melsbroek-Zaventem en de mogelijkheden voor Brustem-Sint-Truiden.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik heb deze vraag moeten uitstellen, maar toch is ze nog steeds heel actueel. Het dossier over het militair domein is u zeker niet onbekend. Het domein is 380 hectare groot. De gemeente Sint-Truiden heeft daarvan 64 hectare aangekocht voor de aanleg van een bedrijventerrein. De federale minister van Landsverdediging heeft deze verkoop vorig jaar echter even opgeschort. In de regio werden toen heel wat krachten gemobiliseerd om te protesteren, want er dreigden heel wat subsidies verloren te gaan. De verkoop van het terrein is uiteindelijk doorgegaan, maar die van de resterende grond werd opgeschort. Zo wordt de voormalige startbaan ter beschikking gehouden voor een eventueel militair luchtvaarttransport.

De sluiting van de militaire luchthaven door Landsverdediging dateert al van 1996. De sluiting had de verplaatsing van 1.200 arbeidskrachten naar een ander deel van België tot gevolg. Daarmee kwam een einde aan 50 jaar harmonisch samenleven van de bevolking die uit 37.000 inwoners bestaat, en de militaire gemeenschap. Velen zijn ervan overtuigd dat de militaire luchthaven moet worden heropend. De burgemeester herhaalde dit standpunt onlangs op de regionale televisie. Bovendien zou de federale overheid deze week nog een beslissing nemen.

In de regio gaan heel wat stemmen op voor de combinatie van een militaire en een burgerlijke uitbating van de basis. Dit zou nieuwe economische perspectieven bieden voor zowel de industrie van Brustem als voor de fruitsector in Zuid-Limburg. Het zou de bedoeling zijn om via een vorm van PPS te werken. Gisteren of vandaag verscheen in de pers een artikel over Bierset. Een gelijkaardige

Heeren

exploitatie in Sint-Truiden zou echter heel veel problemen veroorzaken voor heel Vlaanderen.

Mijnheer de minister-president, u hebt de hele zaak goed verwoord in uw brief van 25 april 2000 aan federaal minister Flahaut, maar hebt u ook een antwoord ontvangen ? U hebt de federaal minister erop gewezen dat de eventuele overheveling van de militaire luchthaven naar Wallonië, zou leiden tot een communautaire scheef trekking. Welke stappen hebt u naast de brief gezet tegenover de Vlaamse of de federale regering om de belangen van Sint-Truiden en de rest van Vlaanderen te verdedigen ?

Op 5 oktober, vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen, heeft de gouverneur hierover een overlegvergadering georganiseerd. U was uitgenodigd, maar hebt uw adjunct-kabinetschef gestuurd. Er werd gepraat over een meerkost van 0,5 à 1 miljard frank. Uw adjunct-kabinetschef heeft toen gesuggereerd dat de LRM een bijdrage zou kunnen leveren. Kloppen de bedragen ? Over welke kosten heeft men het ? Is de Vlaamse regering bereid om bij een eventuele transfer naar Brustem, financieel bij te dragen ?

Het opleidingscentrum zou verhuizen naar Sint-Truiden, waardoor de verhuis van de 15de Wing naar Sint-Truiden zou worden gehypothekeerd. Klopt dat ? Zo ja, wat zijn daarvoor dan de redenen ?

Het gerucht wordt verspreid dat grondoverdrachten aan de stad of aan anderen niet langer mogelijk zijn. Kunt u dit bevestigen of ontkennen ? Ik veronderstel dat dit onderwerp aan bod is gekomen tijdens uw gesprekken met de federale regering.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Heeren, ik heb niet deelgenomen aan de vergadering van 5 oktober omdat de gemeenteraadsverkiezingen toen voor de deur stonden. Ik wou dit dossier in geen geval voorwerp laten uitmaken van politiek opbod en heb daarom mijn adjunct-kabinetschef afgevaardigd. Hij kreeg uitdrukkelijk de opdracht om zich te laten informeren, geen enkel engagement aan te gaan en zeker geen belofte te doen. Ik spreek bijgevolg ten stelligste tegen dat hij er heeft beweerd dat de LRM geld ter beschikking zou stellen. Ik ben er wel van op de hoogte gebracht dat daarover een vraag

werd gesteld. Tijdens het overleg werd bevestigd dat het voor het communautaire evenwicht geen goede zaak zou zijn als Vlaanderen geen aanspraak kan maken op een eventuele transfer uit Melsbroek.

U vraagt of de Vlaamse regering bereid is om een financieel bijdrage te leveren bij een eventuele meerkost. Mevrouw Heeren, eerst moeten we te weten komen of Brustem al dan niet aanspraak kan maken op de transfer.

U vraagt me ook welke stappen ik al ondernomen heb. Op 7 november van vorig jaar heb ik me schriftelijk gericht tot de federale premier en tot de minister van Landsverdediging. Ik heb hen met name gewezen op het sociaal-economisch belang van de transfer voor Limburg. Die maakt deel uit van een pakket beslissingen die de federale regering zal nemen omwille van de geluidshinder in de buurt van Zaventem, en daarover werd een studie besteld. Ik heb in de brief dan gevraagd om op de hoogte te worden gebracht van de resultaten van die studie, vóór de federale overheid een beslissing neemt.

Op 9 november ontving ik een antwoord van de federale premier. Hij verklaart zich bereid tot overleg. Hij deelde me ook mee dat hij het dossier had overgemaakt aan de minister van Landsverdediging, en dat de eindbeslissing zal worden genomen door de voltallige ministerraad. Dat laatste vind ik van groot belang.

Federaal minister Flahaut heeft mijn brief op 6 en op 10 november beantwoord. 'De doorslaggevende operationele en veiligheidsaspecten moeten voorrang krijgen op economische belangen in dit dossier. Ze overstijgen de evaluatie van de regionale dimensie.' Er is dus enige tegenspraak. De premier erkent de belangrijke economische impact voor de streek, de minister van Landsverdediging schrijft dat de economische belangen geen beweegredenen kunnen zijn voor een verhuis.

Op 18 december heb ik de federale premier op de hoogte gebracht van mijn vrees dat de verantwoordelijke van Landsverdediging bewust talmt met het vrijgeven van de studieresultaten in de hoop dat de tijd in zijn voordeel zal spelen en dat onze aandacht voor het dossier zal verzwakken.

Al heeft het ministerie van Landsverdediging het nooit bevestigd, het klopt dat de vestiging van de C130's in Sint-Truiden ongeveer 1 miljard frank meer zou kosten dan de vestiging ervan te Chèvre of Bevekom. Hiervoor zijn verschillende redenen.

Dewael

Ten eerste is het vliegveld, dat al in 1995 werd verlaten door de luchtmacht, erg verwaarloosd. Ten tweede staat het administratief centrum van Bevingen niet meer ter beschikking, en ten derde is een groot deel van de loodsinfrastructuur verdwenen ten voordele van het nieuwe industriepark te Brustem. De meerkost is reëel, maar pas als we de studieresultaten kennen, kunnen we zoeken naar compensaties. De diverse dossiers en de mogelijke oplossingen moeten eerst worden vergeleken.

Het gaat dus wel degelijk om een loos gerucht. De brief die minister Flahaut op 16 maart van vorig jaar aan de stad Sint-Truiden heeft geschreven, en waarin hij mededeelt dat de militaire terreinen voor verkoop worden vrijgegeven, blijft onverminderd van toepassing.

Ik blijf het dossier van zeer nabij volgen. Zodra we beschikken over de resultaten van de studie, kunnen er verdere politieke stappen worden gezet. Dit dossier moet worden afgehandeld door de voltallige federale ministerraad. Daarom heb ik er alle vertrouwen in dat we niet voor verrassingen zullen komen te staan. Ik zou eerlijk gezegd iets meer schrik hebben als het hier om een beslissing zou gaan van de individuele minister van Landsverdediging. U weet ook wel wat zijn woonplaats is.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister-president, hebt u er enig zicht op wanneer die resultaten er zullen zijn ? Naar verluidt zijn ze er trouwens al.

Minister-president Patrick Dewael : Dat is de reden waarom ik me in december opnieuw in verbinding

heb gesteld met de premier. Ik heb immers het onbehaaglijke gevoel dat die studieresultaten bekend zijn, maar dat men ze niet vrijgeeft. Ik herhaal echter dat de minister van Landsverdediging met dat dossier naar de federale ministerraad moet. Ik beschik over voldoende kanalen om op de hoogte te zijn vooraleer die ministerraad een beslissing neemt.

U weet natuurlijk ook wel dat er in ieder geval meerkosten zullen zijn als de federale regering eventueel zou overwegen om naar Brustem te gaan. Dan rijst natuurlijk de vraag hoe we die meerkosten kunnen compenseren. Moeten ze gedragen worden door de federale overheid of moet – zoals in Sint-Truiden al gesuggereerd – de LRM optreden ? Het gaat hier immers om iets wat een grote economische impact heeft. Voor de toekomstige economische ontwikkeling van Limburg is die operatie dus wel van belang. Ik wil hier echter niet op de zaken vooruitlopen. We moeten het antwoord op die vraag pas geven als de politieke besluitvorming er is.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik hoop in ieder geval dat u dit van nabij blijft volgen. Ik heb immers de indruk dat er in de volgende dagen beslissingen zullen worden genomen.

Minister-president Patrick Dewael : Neen, volgens mij is dat nog niet onmiddellijk het geval. Voorts hoop ik dat uit mijn antwoord blijkt dat ik dit dossier van zeer nabij volg.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.54 uur.*
